



การสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยบ้านบางตาหงายใต้ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

CULTURAL INHERITANCE OF THAI CHILDREN'S FOLK PLAY IN BANGTANGAITAI VILLAGE,
BANGTANGAI SUBDISTRICT BANPHOTPHISAI DISTRICT
BANPHOTPHISAI DISTRICT NAKHONGSAWAN PROVINCE

วันชัย สีชมภู

Wanchai Seechompoo

ผกาพรรณ ฮันตระกูล

Phagapan Huntrakul

การพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ สถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชน

Integrated Local Development Learning Institute For Everyone

kruwanchai100@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย บ้านบางตาหงายใต้ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย จากการทดลองปฏิบัติกิจกรรมการเล่นของเด็กในหมู่บ้านบางตาหงายใต้ และ 3) เพื่อศึกษาผลปฏิบัติการสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย โดยใช้กระบวนการการวิจัยเชิงคุณภาพในรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ในการดำเนินงานวิจัย มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสังเกต กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ใหญ่ในหมู่บ้านบางตาหงายใต้ จำนวน 10 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนวัดวิจิตราราม จำนวน 50 คน

ผลการวิจัยพบว่าหมู่บ้านบางตาหงายใต้มีการเล่นพื้นบ้านที่นิยมเล่นในสมัยก่อนหลายชนิดด้วยกัน โดยการเล่นพื้นบ้านที่ได้รับการนิยมนและผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลถึงวิธีการเล่นได้ครบถ้วนมีทั้งหมด 15 ชนิด ได้แก่ อีตัก, ดิซอบกระดัง, โพงพาง, มอญซ่อนผ้า, หมาบ้า, ลิงชิงหลัก, ตีไก่คน, ตาลูกตอกตอก, ตีจับ, แย้ลงรู, ยิงกาบับ, ทอยจ้อก, เตย, กระทะหมุ่น และหิมกามะพร้าว ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นการเล่นพื้นบ้านที่น่าสืบสานเป็นอย่างยิ่ง

คำสำคัญ: การเล่นพื้นบ้าน, การละเล่นเด็กไทย, การถ่ายทอดวัฒนธรรม, การสืบสาน



Abstract

There were three objectives in this study which consisted of 1) to investigate the Thai children folk play in Bangtangitai Village, Bangtangi Subdistrict, Banpotphisai District, Nakhon Sawan Province, 2) to carry on Thai children folk play by teaching students in Watwiwit-Taram school, and 3) to investigate the results of traditional Thai folk play inheritance. The study was conducted by qualitative research methodology. The in-depth interview (as a semi-structure interview) and observations were used in the data collection procedure. The participants in this study were ten adults and fifty students in Bangtangitai village.

The study found that there were fifteen games of Thai folk games that have played in the past. The fifteen Thai folk games that the informants could provide in detail consisted of E-Tak, Teekob Kradong, Pongpang, Mornsonpha, Mhaba, Lingchinglex, Tee Kaikon, Talok Tockteak, Teejab, Yaelongroo, Ying Kabbong, Toyjok, Tei, Kratamoon, and Hum Kabmaprow. The students like to play Talok Tockteak games the most.

Keywords: folk games, Thai children play, cultural transmission, continuation



บทนำ

ความเจริญของชาติไทยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ดั่งามสร้างสรรค์ความเจริญทุกด้านและสร้างความภาคภูมิใจให้ทุกคน ประเทศไทยเป็นประเทศเอกราชที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาอย่างยาวนาน เรามีศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่บรรพบุรุษได้สร้างสรรค์ไว้อย่างมีแบบแผนและงดงาม

การเล่นของเด็กไทย เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่สร้างความสัมพันธ์ ความผูกพันของเด็กในสังคมใกล้ชิดและยังเคลื่อนไหวออกกำลังกายตามวัยเพื่อกระตุ้นให้ร่างกายเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพรวมถึงสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับเด็ก ๆ ได้มีความสุขและรู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างสมัคสมานสามัคคีการเล่นของเด็กในแต่ละท้องถิ่นมีสืบทอดกันมาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับภูมิปัญญาของหมู่บ้านนั้น บ้านบางตาหงายได้เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่มีการเล่นเด็กไทยหลากหลาย เพื่อมิให้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมการเล่นของเด็กบ้านบางตาหงายได้สูญหายไป ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและตั้งใจที่สืบสานการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยของบ้านบางตาหงายได้ให้คงอยู่สืบไป โดยจะทำการศึกษาตามกระบวนการวิจัย กล่าวคือจะศึกษาว่าในอดีตบ้านบางตาหงายได้ การเล่นพื้นบ้านของเด็กมีอะไรบ้าง วิธีการเล่นเป็นอย่างไร เพื่อให้การเล่นพื้นบ้านเด็กไทยบ้านบางตาหงายได้ ดำรงอยู่สืบไปคู่กับวัฒนธรรมท้องถิ่นซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย ในบ้านบางตาหงายได้ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยจากการทดลองปฏิบัติกิจกรรม การเล่นของเด็กในหมู่บ้านบางตาหงายได้ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
3. เพื่อศึกษาผลปฏิบัติการสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย บ้านบางตาหงายได้ ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งเป็นสามส่วนได้แก่ 1) การสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลด้านความคิดเห็นและสถานการณ์มาใช้ในการศึกษา และ 2) การสังเกต และ 3) การจัดกิจกรรมปฏิบัติการตามคู่มือที่ได้จัดทำขึ้น โดยมีสาระสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์ แบ่งการสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ชุด ชุดที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ใหญ่ในบ้านบางตาหงายได้ เพื่อให้ทราบข้อมูลสถานการณ์การเล่นของเด็กในปัจจุบันและขอทราบรายละเอียดการเล่นของเด็กในอดีตว่า เล่นอะไรบ้างและมีวิธีการเล่นอย่างไร ขอทราบความคิดเห็นว่าถ้าจะนำการเล่นพื้นบ้านในอดีตมาให้เด็กในปัจจุบันได้เล่นจะดีหรือไม่ และขอทราบวิธีการสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเพื่อให้คงอยู่ต่อไป ชุดที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียนวัดวิจิตรารามที่เข้าร่วมกิจกรรมการเล่นพื้นบ้านเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึที่ได้ร่วมกิจกรรมการเล่นและการนำกิจกรรมการเล่นที่ได้เรียนรู้ไปเล่นต่อกับเพื่อน ๆ หรือไม่



2. การสังเกต เป็นการสังเกตนักเรียนโรงเรียนวัดวิเวตารามที่เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อศึกษาผลของการดำเนินการปฏิบัติการ โดยทำการสังเกตทั้งก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม ขณะเข้าร่วมกิจกรรม และหลังการเข้าร่วมกิจกรรม โดยกำหนดรูปแบบการสังเกตออกเป็น 2 รูปแบบได้แก่ 1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยจะสังเกตนักเรียนขณะที่ผู้วิจัยถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการเล่น โดยการซักถามและการสนทนาถามตอบในชั้นเรียน 2) การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยจะสังเกตการณ์นักเรียนขณะทำกิจกรรมต่าง ๆ อันได้แก่ ช่วงเวลาตอนเช้าก่อนเคารพธงชาติ พักกลางวัน รวมถึงหลังเลิกเรียน

3. การจัดกิจกรรมปฏิบัติการเพื่อสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านโดยใช้เนื้อหากิจกรรมตามคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อปฏิบัติการในงานวิจัยนี้กับนักเรียนในโรงเรียนวัดวิเวตาราม เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อที่ 1

พบว่า การเล่นของเด็กในตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัยในอดีต มีการเล่นหลายชนิด ซึ่งการเล่นพื้นบ้านที่ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อมูลเพื่อตอบตามคำถามการวิจัยได้อย่างครบถ้วนมีทั้งหมด 15 ชนิด ได้แก่

- 1.1 อีตัก
- 1.2 ตีขอบกระดัง
- 1.3 โพงพาง
- 1.4 มอญซ่อนผ้า
- 1.5 หมาบ้า
- 1.6 ลิงชิงหลัก
- 1.7 ตีไก่คน
- 1.8 ตาลีอกตอกแตก
- 1.9 ตีจับ
- 1.10 แย่ลงรู้
- 1.11 ยิงกาบั้ง
- 1.12 ทอยจิ้งจอก
- 1.13 เตย
- 1.14 กระทะหมุน
- 1.15 หีมกามะพร้าว

2. ผลการวิจัยจากคำถามการวิจัยข้อที่ 2

พบว่าการเล่นพื้นบ้านในพื้นที่กรณีศึกษา มี 3 วิธีด้วยกัน ได้แก่



2.1 การบอกเล่าและการสอนจากผู้ใหญ่ในหมู่บ้านสู่บุตรหลานโดยตรง ผู้ใหญ่อันได้แก่ บิดา มารดา ปู่ ย่า ตา ยาย จะสอนเด็กในหมู่บ้านหรือร่วมเล่นการเล่นพื้นบ้านในช่วงเวลาเย็นหลังเด็กเลิกเรียนหรือแม้กระทั่งในวันเสาร์ อาทิตย์ ที่เด็กมักหยุดเรียน

2.2 การเล่นต่อกันมาถ่ายทอดจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องและเพื่อนสู่เพื่อน การเล่นต่อกันมา เป็นการถ่ายทอดวิธีการเล่นจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องและจากเพื่อนสู่เพื่อน ซึ่งโดยวิธีการนี้จะทำให้เด็กเกิดการเล่น เพลงที่ร้องหรือคำที่ต้องเอ่ยขณะเล่นเกิดความผิดพลาดน้อย

2.3 เด็กซึมซับผ่านการละเล่นที่ผู้ใหญ่จัดขึ้นในงานประจำปีของหมู่บ้านและท้องถิ่น วิธีการสืบทอดการเล่นพื้นบ้านของบ้านบางตาหงายได้อีกวิธีหนึ่งคือการจัดงานแข่งขันการเล่นพื้นบ้านในวันสำคัญต่าง ๆ เช่นวันสงกรานต์ และการจัดกีฬาหมู่บ้านประจำปี

3. ผลการวิจัยจากคำถามข้อที่ 3

ผลการสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย ของบ้านบางตาหงายได้ เกิดคุณค่าและความหมายของการเล่นพื้นบ้านต่อชุมชนและเด็ก ดังนี้

3.1 พบว่าขณะร่วมกิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน เด็กมีสีหน้าท่าทางสนุกสนาน แววตากระตือรือร้นเป็นอย่างมาก เด็กเต็มใจและยินดีที่จะร่วมกิจกรรม และเมื่อมีการขออาสาสมัครเด็กมักให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เด็กร่วมทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนานและพร้อมที่จะเรียนรู้

3.2 พบว่าหลังการร่วมกิจกรรม เด็กมีความสนใจที่จะเล่นกิจกรรมที่เรียนรู้ไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตามก็มีเด็กบางคนประสงค์ที่จะให้ครูมาสอนอีกในสัปดาห์หน้าเพื่อให้ตนได้เล่นอีก ผู้วิจัยจึงได้แนะนำว่าแม้ไม่มีครูอยู่เด็กก็สามารถเล่นได้ด้วยตนเอง เพราะทุกคนได้เรียนรู้กติกาและวิธีการเล่นแล้ว

3.3 ผลด้านคุณค่าจากการสืบสานวัฒนธรรมการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย ของบ้านบางตาหงายได้ พบว่า

3.3.1 คุณค่าของการเล่นพื้นบ้านที่มีต่อเด็ก

จากการสัมภาษณ์และสังเกต ผู้วิจัยได้แบ่งประโยชน์ของการเล่นพื้นบ้านไว้ทั้งหมด 5 ด้านด้วยกันดังนี้

1) ด้านร่างกาย จากการที่เด็กได้เล่นการเล่นพื้นบ้านแล้วพบว่าเด็กมีร่างกายที่แข็งแรงขึ้น เนื่องจากการเล่นมักต้องใช้วิธีต่าง ๆ ในร่างกายในการเล่น ธรรมชาติของมนุษย์แน่นอนว่าต้องมีการเคลื่อนไหว ไม่อยู่นิ่ง โดยเฉพาะในวันเด็กต้องมีการเคลื่อนไหวร่างกายอยู่บ่อย ๆ เพื่อบริหารร่างกายให้เติบโต

2) ด้านอารมณ์ การเล่นพื้นบ้านช่วยส่งเสริมบุคลิกของเด็กไม่ว่าจะเป็นด้านจิตใจ ฝึกให้เป็นผู้มีระบบ มีสมาธิจดจ่อ ทำให้มีความฉลาดทางอารมณ์ (emotional quotient : EQ) ความสามารถทางอารมณ์จะช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า มนุษย์คนนั้นจะเป็นคนดี

3) ด้านสังคม คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่าธรรมชาติของมนุษย์นั้นย่อมต้องการอยู่ในสังคม ท่ามกลางผู้คน เช่นเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือแม้กระทั่งการรวมกลุ่มเพื่อทำกิจบางอย่าง การเล่นพื้นบ้านเป็นการรวมตัวกัน ดังนั้นการถ่ายทอดความรู้ในการเล่นพื้นบ้านและจัดการสาธิตการเล่นพื้นบ้านในครั้งนั้นส่งผลให้เด็ก ๆ มีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น เข้าใจการรอคอย อดทน รู้แพ้รู้ชนะ พุดคุยวางแผนในหมู่เพื่อน เข้าใจกติกาและเคารพในผลการแข่งขัน



4) ด้านสติปัญญา เป็นที่ทราบกันดีว่า เด็กจะมีพัฒนาการที่ดีขึ้นต้องเริ่มจากการเรียนรู้และการเรียนรู้ที่ดีนั้นก็คือการเรียนรู้ด้วยการเล่น ดังนั้นการเล่นที่บ้านย่อมส่งผลทำให้เด็กมีสติปัญญาที่ดี มีไหวพริบ ตรงกันข้ามหากเด็กไม่ได้เล่น หรือไม่มีการเล่นเพื่อเสริมทักษะจะส่งผลในด้านของบุคลิกลักษณะ กล่าวคือเด็ก อาจหงอยเหงา ไม่ร่าเริง มีทักษะทางสังคมน้อย เข้ากับเด็กหรือคนอื่น ๆ ไม่ได้ ความตื่นตัวสนใจสิ่งแวดล้อม น้อย ไม่ทะมัดทะแมง ไม่คล่องตัวอีกทั้งยังส่งผลถึงการพัฒนาการทางสติปัญญาไม่เต็มที่ด้วย สรุปได้ว่าการเล่น นั้นจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กได้

5) ด้านภาษาและการสื่อสาร การเล่นที่บ้านทำให้เด็กต่างระดับชั้นได้มารวมตัวกันมากขึ้น การ เล่นที่บ้านแน่นอนว่าเด็กจะต้องมีการพูดจา สื่อสาร มีการตอบโต้ โดยเฉพาะการเล่นบางอย่างจะต้องใช้การ พูดในการเล่น เช่น การเล่นที่บ้านมอญซ่อนผ้า หรือการเล่นตาลูกตอกตอกแตก นับเป็นการพัฒนาทางด้าน ภาษาได้เป็นอย่างดี

3.1.2 คุณค่าของการเล่นที่บ้านที่มีต่อชุมชน

พบว่าชาวบ้านมีความยินดีและเต็มใจในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเล่นที่บ้าน อีกทั้งยังส่งเสริม แนวคิดในการจัดทำคู่มือและเผยแพร่ให้เด็ก เยาวชนรุ่นใหม่ได้รู้จักวิธีเล่น ผู้วิจัยสามารถสรุปคุณค่าของการ เล่นที่บ้านที่มีต่อชุมชนได้ดังต่อไปนี้

1) ผู้ให้ข้อมูล (ผู้ใหญ่) และคนในชุมชนมีความภาคภูมิใจในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการ เล่นที่บ้านของตนเองสู่สาธารณะและเยาวชนรุ่นใหม่ในชุมชน

2) เกิดความเชื่อมั่นในการดำรงอยู่ของวัฒนธรรมที่บ้านในด้านการเล่นที่บ้านของตำบลบาง ตาหางาย

3) เชื่อมโยงระยะห่างที่อาจเกิดจากยุคดิจิทัลระหว่างคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่า เช่น การใช้เวลาว่าง ในการเล่นที่บ้านแทนที่จะอยู่กับหน้าจอมือถือหรือสื่อเทคโนโลยีมากเกินไป

4) องค์ความรู้ได้ถูกถ่ายทอดให้กับชุมชน ในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การถ่ายทอดจากคำพูด การถ่ายทอดผ่านคู่มือการเล่นที่บ้านรวมถึงการถ่ายทอดผ่านการสื่อเทคโนโลยี

อภิปรายผลการวิจัย

การเล่นที่บ้านเด็กไทย เป็นการสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่นในรูปแบบหนึ่ง สามารถส่งเสริม ความสัมพันธ์ทั้งของเด็ก ครอบครัว และชุมชนได้เป็นอย่างดี สามารถสนับสนุนได้จากแนวคิดของ ... การได้ เคลื่อนไหวร่างกายของเด็กจะทำให้เด็กมีอารมณ์ที่ดี สนุกสนานและมีความสุข สนับสนุนได้จากแนวคิดของ ผู้เขียนนามสมมุติ แม่พลอยจันทร์ (2550) “...ไม่มีเด็กคนไหนบนโลกนี้ไม่ชอบเล่น การเล่นเป็นเรื่องโปรดของ เด็ก ๆ สมัยก่อนผู้ใหญ่อาจจะคิดว่าเด็ก ๆ ก็เล่นไปวัน ๆ ไม่ได้อะไร แต่ปัจจุบันการเล่นของเด็ก ๆ เป็นเรื่อง สำคัญ เราสนับสนุนให้เด็ก ๆ ได้เล่นกันมากขึ้น เพราะการเล่นช่วยพัฒนาเด็ก ๆ ได้หลายด้าน เด็ก ๆ ได้รับความ พลังที่เติมเต็มเปี่ยมอย่างถูกต้อง” รุ่งนภา ยังได้กล่าวเกี่ยวกับการเล่นไว้ว่า “การเล่นเป็นความสามารถที่มีมาตั้งแต่ กำเนิดของมนุษย์ ความสามารถในการตอบสนองต่อโลกภายนอกครมารถแสดงออกด้วย ปฏิบัติทางกายของมนุษย์ มีใช้การแสดงออกที่ไร้จุดหมายแต่เป็นปฏิกิริยาตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดจาก



แรงกระตุ้นภายใน อันนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายในข้อจำกัดทางกายภาพของทารกเอง เช่นการ กระพริบตา เปิดปิดรับแสงสว่าง การปฏิเสธด้วยอาการเบือนหน้าหนี การยกแขนขึ้นทำท่าคว่ำจับเป็นต้น ปฏิกริยาทางกายเหล่านี้สะท้อนความรู้สึกละแวกและความต้องการของทารกซึ่งถือเป็นก้าวแรกของการเรียนรู้ นั่นเอง” (รุ่งนภา สุขมล, 2548.)

ในด้านภาษาและการสื่อสาร ผอ. โปะชะกฤษณะ (2522) ได้ให้ความสำคัญของการละเล่นพื้นบ้าน ในด้านภาษาและการสื่อสารไว้ดังนี้ “บทร้องประกอบการร้องของเด็กมีคุณค่าทางภาษาทั้งในแง่วรรณศิลป์และ ในแง่การสื่อสาร ในแง่วรรณศิลป์นั้นบทร้องมีรูปแบบไม่จำกัดตายตัว มีการใช้คำเป็นวรรคสั้นๆและมีเสียง สัมผัสคล้องจองทำให้เกิดความไพเราะ ทำนองที่ใช้ร้องเป็นทำนองง่ายๆมีจังหวะเข้ากับวิธีเล่น มีการใช้คำเลียน เสียงต่าง ๆ และการใช้สัญลักษณ์ในเรื่อง แต่งความหมายที่น่าสนใจ ในแง่ของการสื่อสารนับว่าเป็นบทร้อง ประกอบการละเล่น ได้มีส่วนช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาโดยไม่รู้ตัว เพราะมีคำคล้องจอง คำถาม คำตอบ และคำพูดที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวัน ช่วยให้เด็กได้รับความสนุกสนานในการใช้ภาษาสื่อสารไปด้วย ช่วยการ พัฒนาการทางด้านความคิดและการสังเกตได้เป็นอย่างดี”

“การละเล่นพื้นบ้านถือเป็นหนึ่งวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีส่วน สัมพันธ์ใกล้ชิดกับการดำเนินชีวิตและสภาพแวดล้อมเป็นสำคัญ ในอดีตการละเล่นพื้นบ้านนั้นถือเป็นกิจกรรม ผ่อนคลายในยามว่างหรือเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ หลายการละเล่นมีลักษณะเป็นกุศโลบายสร้าง เสริมความสามัคคีและการเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน การละเล่นพื้นบ้านนั้นมีรากฐานมาจากการเล่นของเด็ก ยาม ที่ว่างจากการเรียน เพื่อพัฒนาทักษะความรู้ จิตใจ สังคม และอารมณ์เป็นหลักนอกจากนั้นจะพบว่าการละเล่น พื้นบ้านหลายชนิดที่เป็นกิจกรรมผ่อนคลายเป็นความเครียดระหว่างงาน หรือยามเสร็จสิ้นภารกิจงาน เช่น เต้น กำรำเคียว แข่งเรือ เป็นต้น” (ฐาปณี, 2549.)

“การละเล่นนั้นเป็นกิจกรรมที่จะช่วยผ่อนคลายเป็นความตึงเครียดในชีวิตมนุษย์ ช่วยให้เด็กเกิดความ สนุกสนาน เพลิดเพลินมีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส และเชื่อว่าการที่คนมีโอกาสร่อนคลายความเครียดเพียงชั่ว ระยะเวลาเล็กน้อย ก็จะช่วยให้ง่ายกายมีความสดชื่นพร้อมที่จะประกอบกิจกรรม นั้น ๆ ต่อไปได้อีกนานและมี ประสิทธิภาพ” (พรวิไล ประเสริฐสุข และ สุวีริ ศิวะแพทย์, 2557.)

นอกจากนี้ประโยชน์ของการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยยังสามารถนำมาเป็นตัวชี้วัดสมรรถภาพทางกาย ได้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ โรม วงศ์ประเสริฐ ในหัวข้อ “การสร้างเครื่องมือวัดสมรรถภาพทางกาย โดยใช้การละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทยสำหรับนักเรียนระดับปฐมวัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ระดับ ปฐมวัย และประถมศึกษา)”

เมื่อทำการเปรียบเทียบระหว่างวิจัยที่อ้างอิงถึงข้างต้นกับงานวิจัยการถ่ายทอดการละเล่นเด็กไทย ทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดใหม่เพิ่มเติมในการนำการเล่นพื้นบ้านของบางบางตาหงายได้มาประยุกต์และจัดเป็น กิจกรรมเพื่อวัดสมรรถภาพทางร่างกาย จะเห็นได้ว่านอกจากการเล่นพื้นบ้านของไทยจะทำให้เกิดความสุข สนุกสนานระหว่างเล่นและทำให้เด็กมีสุขภาพที่ดีมากขึ้นแล้ว หากนำมาประยุกต์ใช้กับวิชาบังคับพื้นฐาน (วิชา พลศึกษา) ก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการวัดสมรรถภาพทางกายของเด็กในรูปแบบใหม่ได้



ข้อเสนอแนะ

1. ในการสาธิต ถ่ายทอดเรื่องการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยบางชนิด อาจมีอุปกรณ์ที่ต้องใช้ดังนั้น ควรสอนให้เด็กทำอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเล่นขึ้นมาก่อนทำการสาธิต
2. อาจเกิดอุบัติเหตุระหว่างการเล่นการเล่นพื้นบ้านเด็กไทยได้ ดังนั้น จึงควรเน้นย้ำเด็กในเรื่องการระมัดระวังอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น และควรเตรียมการในเรื่องอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นโดยการจัดเตรียมกล่องปฐมพยาบาลเบื้องต้น และบอกถึงข้อควรปฏิบัติหากเกิดอุบัติเหตุก่อนทำการสาธิตการเล่นพื้นบ้านเด็กไทย
3. ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เชิงนโยบาย เชิงวิชาการและเชิงบริหารได้ เช่น โรงเรียน อาจนำผลการวิจัยนี้ไปต่อยอด สร้างหลักสูตรในวิชาพลศึกษา เพื่อทดสอบสมรรถภาพทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ การเข้าสังคม และสติปัญญาของเด็ก เป็นต้น



บรรณานุกรม

- พรวิไล ประเสริฐสุข และสุวรี ศิวะแพทย์, (2557). วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา ปีที่ 8 ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กรกฎาคม- กันยายน 2557, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฐาปณี. (2549). การเล่นเกมพื้นบ้านไทย 4 ภาค. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงดาว.
- ผอบ โปษะกฤษณะ. (2552). การเล่นเกมของไทย. กรุงเทพมหานคร: โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน.
- แม่พลอยจันทร์. (2550). การเล่นเกมของเด็กไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท แซมโพร พรินต์ติ้งจำกัด.
- รุ่งนภา สุขมล. (2548). ของเล่น ความหมายที่มากกว่า: กระบวนการและเทคนิคการพลิกฟื้นศิลปะชุมชน. กรุงเทพมหานคร: พิสิษฐ์ ไทยออฟเซต